

Regler, hvorefter det hele Forhold skal ordnes, men de Tal, som paa en Maade komme til at udfylde Schemat, ere henviste til den konkrete Virkelighed, og det ad to Veie, nemlig for det Første ved at udfinde den Totalsum, om hvis Forbelling der er Tale; den faaer man ud af hele den nuværende, bestaaende Tingenes Tilstand — det er et ganske simpelt Additionstykke, idet man blot lægger alt det sammen, som hidtil har været svaret i hver enkelt Kjøbstad, det er den eneste Ubvei, man har, hvor man ikke har med aldeles faststaaende Tal at gjøre — og for det Andet ved at lade selve Kommunalbestyrelsen tage Beslutning om det Forhold, hvori de forskjellige Skattebaser skulle medvirke til det endelige Resultat, saa at altsaa det, som bliver det Konkrete i ethvert Tilfælde, nemlig hvad enhver enkelt Mand skal svare, frengaaer deels af hvad han har svaret, og deels af hvad han og hans Nærmeste ere enige om at ligne paa ham; det er kun den eensartede Regel, som er optaget i Loven. Det er mig fuldkommen vel bevidst, at det er et uhyggeligt Arbejde at lægge Haand paa Udarbejdelsen af Skattelove, og at det er Noget, som altid indbyder til Kritik — og jeg maa tilstaae, at jeg allerede har erfaret dette; nagtet jeg paa ingen Maade har Grund til at beklage den Modtagelse, som dette Lovarbejde har fundet, saa har det dog været Gjenstand for Anker, udgaaede fra de meest modsatte Principer, og den ærede sidste Taler maa ikke tage mig det ilde op, at jeg siger, at det Tilfælde endog saa har mødt mig hos een og den samme Mand, at han paa det ene Sted har anbefalet, paa det andet Sted anket over Noget, som var baseret paa eet og samme Princip; jeg maa derfor sige, at det er Noget, som man maa finde sig i, Noget, som Loven maa søge at arbejde sig igjennem (Se se en: Maa jeg bede om Ordet!); thi ved en Lov, som i den Grad griber ind i Privates og Enkeltes Interesser, maa man være belavet paa, at den vækker Misnøie. Spørgsmaalet er altsaa, om Forholdet nu er et saadant, at man hellere skal finde sig i at lade det fremdeles bestaae, eller om det er saa urigtigt, saa inkonsekvent og i sin Anvendelse ofte saa ubilligt, at der maa lægges Haand paa Værket til en Forandring; thi ligesaa vist som det er, at man ikke af løse

Grunde skal røre ved Skattelovene — der er ganske vist noget Sædt i den Sætning, at enhver gammel Skat er god og enhver ny Skat slet; det hører til Theoriens WC — ligesaa vist kan en saadan Opfattelse umuligt tillægges almeen Gylbighed; thi deraf vilde følge, at en Forandring i Skatteforholdene aldrig vilde indtræde, og jeg troer, at naar de ærede Medlemmer ville gjenneengaae Lovudkastets Motiver, hvori det nuværende Forhold findes omtalt — det kunde forsættes meget længere, men man har dog der anført en Række af Betragtninger i saa Henseende — og naar dernæst Enhver vil tie til den Erfaring, han har havt Anledning til at gjøre, ialtsald i de Forhold, der ligge ham nærmest, saa vil Enhver vistnok indrømme, at Beskatningsreglerne i Kjøbstæderne ere et fuldkomment Kaos; der kan i saa Henseende være en Forskjel, paa nogle Steder kan Forholdet være ordnet paa en fornuftigere Maade end paa andre Steder, men i det Hele gaaer der ikke nogen fornuftig Grundtanke der igjennem, og dertil kommer den store Ulempe, det maa man desværre tilstaae, at hvad der finder Sted endog saa for en stor Deel er ulovligt, idet der eksisterer mange Skatter, som ikke have nogen anden Hjemmel end administrative Afgjørelser, altsaa ikke hvile paa nogen Lov; ja, der gives endog mangfoldige Skatter, for hvis Vedkommende saadan administrativ Afgjørelse ikke kan paavises, og som ikke have anden Ret, end at de nu engang saaledes bestaae. Selv om man er nok saa meget gjennemtrængt af den Overbeviisning, at Skatteforhold er Noget, som man kun med den hyberste Varsomhed skal lægge Haand paa, er Noget, man ikke skal forandre, naar man ikke har en fyldestgjørende Opfordring til at gjøre det, saa troer jeg dog, at Enhver maa erkjende Reformens Nødvendighed, og at vedkommende Minister derfor ikke bør slyge den store Byrde — jeg kan forsikre, at denne Lov ikke har været let at arbejde — som er forbunden med Lovens Udarbejdelse, ligesom han ogsaa bagefter maa finde sig i det momentane Misnøie, som det altid vækker at ville bringe Orden og Klarhed i disse Forhold ved at fastsætte visse eensartede fælles Regler, hvori der dog, vel at mærke, er taget et skaansomt Hensyn til det Bestaaende